

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Lenkou Havlíčkovou ve věci

žalobkyně: **T. T. H. T.**, narozená dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
v ČR potenciálně bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Berní 2261/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Hradčanské náměstí 101/5, 118 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2025, č. j. 300597-2/2025-MZV/VO,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2025, č. j. 300597-2/2025-MZV/VO, (dále jen „napadené rozhodnutí“) jímž žalovaný na základě žádosti žalobkyně o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza podle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) shledal, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 13. 11. 2024 o zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení víza č. X je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Důvodem neudělení krátkodobého víza bylo obcházení zákona o pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

cizinců žalobkyní tím, že žalobkyně účelově uzavřela manželství s V. N., občanem České republiky, s cílem získat vízum k pobytu na území České republiky.

2. Na tomto místě soud upozorňuje, že napadené rozhodnutí je datováno dnem „3. února 2024“. Stejný časový údaj také použila žalobkyně při označení napadeného rozhodnutí v žalobě. Vzhledem k tomu, že žalobkyně podala žádost o krátkodobé vízum dne 30. 9. 2024, že Velvyslanectví České republiky rozhodlo o této žádosti dne 13. 11. 2024, že žalobkyně požádala žalovaného o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza dne 5. 12. 2024, kterou doplnila dne 10. 12. 2024, a že žaloba byla podána dne 6. 3. 2025, dospěl soud k závěru, že žalovaný nemohl vydat napadené rozhodnutí dříve než byla podána žádost, ale že se dopustil pouhé písařské chyby a napadené rozhodnutí bylo ve skutečnosti vydáno dne 3. 2. 2025. Proto je napadené rozhodnutí ve výroku tohoto rozsudku a také v jeho odůvodnění specifikováno tímto (správným) datem vydání rozhodnutí.

Žaloba

3. Žalobkyně v žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí je nezákonné a vzhledem k okolnostem případu rovněž nepřezkoumatelné. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřovala žalobkyně v tom, že rozhodnutí bylo vydáno na základě zcela nedostatečně zjištěného stavu věci v rozporu s principem materiální pravdy zakotveným v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“), když nebylo prokázáno podezření správního orgánu o tom, že se jednalo o účelové manželství sledující získání pobytového oprávnění, přičemž napadené rozhodnutí výrazně zasahuje do práva žalobkyně a jejího manžela na respektování soukromého života. Důkazní břemeno ohledně prokázání účelovosti manželství leží na správním orgánu, nikoli na žalobkyni. Žalobkyně v této souvislosti vyjádřila přesvědčení, že rozhodnutí správního orgánu je projevem libovůle.
4. Dále poukázala na článek 5 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), dle kterého je po rodinných příslušnících vyžadováno pouze vstupní vízum, a členské státy poskytnou těmto osobám všechny prostředky, aby jim usnadnily získání nezbytných víz. Sdělila, že manželství bylo uzavřeno z lásky, po kratší známosti a bylo doporučeno i rodinami manželů. Podání žádosti o udělení krátkodobého víza za účelem návštěvy manžela v České republice je zcela logickým a legitimním krokem. Měla za to, že nebylo vůbec přihlédnuto ke specifickým podmínkám a kulturním rozdílům, jež panují ve Vietnamu v oblasti mezilidských vztahů a uzavírání manželství. Žalobkyně uvedla, že prozatím podala pouze žádost o udělení krátkodobého víza ke vstupu na území České republiky, za účelem návštěvy svého manžela občana České republiky, k níž doložila veškeré zákonem požadované náležitosti. Správní orgány ke svým závěrům dospěly na základě skutečnosti, že manželství bylo uzavřeno po krátké známosti a dále s ohledem na rozpory v obsazích pohovorů s manželi, avšak nepřihlédly k tomu, že uvedené rozpory neprokazují účelovost manželství. Ve vztahu k směrnici 2004/38/ES podotkla, že rodinnému příslušníkovi občana EU může být žádost o udělení víza zamítnuta ze zákona toliko z důvodů, že žadatel neprokázal, že se na něj směrnice č. 2004/38/ES vztahuje, nebo vnitrostátní orgány prokázaly, že žadatel o vízum představuje skutečnou, aktuální a dostatečně vážnou hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví, anebo vnitrostátní orgány prokázaly, že došlo ke zneužití nebo podvodu. V posledních dvou případech navíc nesou důkazní břemeno vnitrostátní orgány, protože musí být schopny prokázat své tvrzení. Dodala, že ze zákona a konstantní judikatury správních soudů vyplývá, že žádost o vízum je možné zamítnout. Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

pouze v případech, že zastupitelský úřad po řádném zjištění skutkového stavu „přesvědčivě doloží“ zneužití práv. Žalobkyně uvedla, že správní orgán žádné zneužití práv nedoložil a své závěry opřel pouze o představu, jak má fungovat manželství a o neprokázaná podezření. Dle žalobkyně v daném případě platí materiálně právní princip „v pochybnostech ve prospěch“ či „*in dubio pro libertate*“, protože měly správní orgány rozhodnout v její prospěch.

5. Žalobkyně dodala, že z obsahu správního spisu i z jednání manželů vyplývá jejich silný zájem vést společný manželský život do budoucna. Manžel ji ve Vietnamu nenavštěvuje, protože je cestování nákladné, nikoli proto, že by mu nechyběla. Dodala, že manžel ji navštívil začátkem tohoto roku a strávili spolu několik týdnů, k čemuž doložila fotografie. Dle žalobkyně je zjevné, že správní orgány svůj závěr o účelovosti manželství stavěly toliko na podezření a pravděpodobnosti, nikoli důkazech, a tedy není možné považovat obě rozhodnutí za zákonná.
6. Dle žalobkyně se správní orgán nijak nezmínil o otázce úmyslu obcházení zákona či nevést společný život. K tomuto žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, a uvedla, že z obsahu spisového materiálu a jejího jednání vyplývá silný zájem vést společný manželský život.
7. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, žalobkyně dodala, že z výsledku dokazování nevyplývá jednoznačný závěr, že manželství žalobkyně bylo uzavřeno pouze za účelem získání pobytového oprávnění, a tedy nelze její žádost zamítnout z důvodu, že se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců.
8. Dle žalobkyně se správní orgány nevypořádaly s otázkou přiměřenosti rozhodnutí, jak pokud jde o zásah do sféry samotné žalobkyně, tak i pokud jde o zásah do sféry jejího manžela. Rozhodnutí tak odporuje rovněž čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně základních práv a svobod.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Žalobu označil za pouhou parafrázi žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza. Konstatoval, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné i zákonné. Skutečnosti zjištěné při úvodním pohovoru vedly prvostupňový orgán k zahájení podrobnějšího šetření. Proto se zabýval socioekonomickým zázemím žalobkyně ve Vietnamu, které bylo na základě předložených dokladů a výpovědí manželů, vyhodnoceno jako nestabilní. Rovněž setrval na svém zjištění z napadeného rozhodnutí, že žalobkyně a její manžel nemají zcela jasnou představu o společné budoucnosti a nedisponují konkrétními společnými plány, které by směřovaly k vytvoření skutečného rodinného života.
10. Žalovaný uvedl, že jednoznačnost a přesvědčivost důkazů svědčících pro účelovost manželství tak, jak si je představuje žalobkyně, je však pro zastupitelský úřad, resp. žalovaného zcela nedosažitelná a nerealistická. Dále se ztotožnil s tvrzením žalobkyně, že krátkodobý nebo ani dlouhodobý vztah nemůže sám o sobě zaručit, že se nejedná o účelové manželství a obráceně. Taktéž si je vědom, že neexistuje pouze jeden společensky akceptovaný model manželství se zákonnou definicí jeho obsahu. Proto v případě žalobkyně přistoupil k individuálnímu hodnocení aplikovatelných indikativních kritérií. V rámci napadeného rozhodnutí však bylo dostatečným způsobem prokázáno, že žalobkyně a její manžel nenaplnili ani jedno z těchto uvedených kritérií. Doplnil, že tzv. indikativní kritéria tvoří jednotný a uzavřený celek, přičemž jednotlivá pozitivní a negativní kritéria nebyla

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

žalovaným hodnocena separátně, ale naopak komplexně ve své vzájemné provázanosti. Ke kulturním specifikům a zvykům žalovaný konstatoval, že si je jich Zastupitelský úřad Hanoj ze své správní činnosti vědom, ale ze své podstaty, která by mohla vést k určité míře diskriminace či naopak upřednostnění, nemohou disponovat pozitivním ani negativním vlivem na posuzování účelovosti uzavřeného manželství dle českého právního řádu.

11. Za nedůvěryhodné označil vysvětlení žalobkyně, že manžel ji nenavštěvuje často, protože je cestování drahé. Manžel žalobkyně měl dostatek finančních prostředků i volného času, kdy se nemusel věnovat svému zaměstnání, aby uskutečnil cestu do Vietnamu s cílem uzavření manželství, kde pobýval po dobu několika týdnů. Na pořízení letenky se rovněž mohli podílet oba manželé, či ji mohla pořídit i sama žalobkyně. Dále podotkl, že s ohledem na zásadu koncentrace se nijak nemůže zabývat přiloženými fotografiemi manželů z roku 2025.
12. K námitce nedostatku posouzení přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalovaný uvedl, že jí nelze přisvědčit, neboť žalobkyně a její manžel doposavad nesdíleli společnou domácnost a ani se nevidají. Současně přitom manželům není znemožněno vést společný život v zemi původu žalobkyně. Poznamenal, že si nijak neosoboval právo posuzovat kvalitu a pohnutky uzavření manželského svazku žalobkyně. Ve svém rozhodnutí toliko shromáždil indicie pro závěr, že manželství bylo uzavřeno účelově pouze s cílem získat pobytové oprávnění, které by žalobkyně jinak získala jen obtížně, resp. při splnění celé řady podmínek.
13. Dále sdělil, že unesl důkazní břemeno a v případě žalobkyně bylo bez důvodné pochybnosti prokázáno nenaplnění tzv. pozitivních kritérií a současně bylo prokázáno naplnění několika tzv. negativních kritérií.

Posouzení věci soudem

14. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný ani žalobkyně nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
16. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po uskutečněním ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Soud se nejprve zabýval blíže nerozvedenou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, k čemuž soud uvádí, že na rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

neudělení krátkodobého víza nelze klást nároky obsažené v § 68 odst. 3 a § 89 správního řádu, což plyne zejména z § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jenž vylučuje aplikaci druhé a třetí části správního řádu na v něm uvedená řízení. Tato skutečnost nicméně neznamená, že by rozhodnutí nemuselo být dostatečně odůvodněno. Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 Ans 5/2011-221, uvedl, že *„povinnost správního orgánu sdělit neúspěšnému žadateli důvody neudělení víza odpovídá nárokům, které jsou na postup správního orgánu kladeny v souvislosti s povinností respektu k ústavou zaručeným právům a zákazem diskriminace a libovůle při výkonu zákonem svěřené působnosti. Neúspěšný žadatel má legitimní právní zájem na tom, aby mu byly důvody neudělení víza sděleny. Toto sdělení totiž může mít zásadní význam pro jeho další úvahy o tom, zda lze shledané nedostatky odstranit před případným podáním nové žádosti o udělení víza. Citované ustanovení je navíc třeba vykládat v tom směru, že cizinci (...) musely být oznámeny nejen právní důvody neudělení víza, ale i konkrétní skutkové důvody a okolnosti, které vedly správní orgán k závěru, že je naplněn některý z důvodů pro neudělení víza (...).“* Nárok na informaci o důvodech neudělení víza se rovněž analogicky uplatní i na informaci o výsledku nového posouzení důvodů neudělení víza, protože žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza je specifickým opravným prostředkem, na jehož základě správní orgán znovu posuzuje, zda byly naplněny důvody pro neudělení víza (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013-41).

18. Obecná námitka žalobkyně, že *„napadené rozhodnutí je vzhledem k okolnostem případu nepřezkoumatelné“* nemá kvalitu žalobního bodu, neboť v žalobě je žalobce povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Obdobně např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že za žalobní body nelze považovat ani prostý výčet paragrafů správního řádu, které údajně žalovaný porušil, ani jejich parafrázi bez jakékoliv specifikace.
19. Výše zmíněnou neurčitou námitku nepřezkoumatelnosti tudíž nelze vypořádat jinak než obecným způsobem. Soud proto konstatuje, že po prostudování napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že rozhodnutí je přezkoumatelné a jeho odůvodnění je v souladu s výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Žalovaný popsal skutkový stav, ze kterého vycházel, specifikoval právní úpravu, kterou k rozhodnutí ve věci použil, vypořádal se s námitkami žalobkyně a rozvedl úvahy, kterými byl veden při vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
20. K žalobní námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu a rozporu napadeného rozhodnutí se zásadou materiální pravdy soud ve shodě s žalobkyní uvádí, že pokud správní orgán hodlá zamítnout žádost z důvodu obcházení zákona účelovým uzavřením manželství, tíží jej v tomto směru důkazní břemeno. Správní orgán tedy musí prokázat úmysl žadatele obejít uzavřením sňatku zákon o pobytu cizinců a úmysl nevést společný manželský život. Občan EU a jeho rodinný příslušník přitom nemusí dokazovat opravdovost uzavřeného manželství a postačí, pokud doloží vznik manželství. Tím zásadně dochází ke vzniku nároku na pobytové oprávnění. V případě existence pochybností o tom, zda manželství bylo uzavřeno účelově, či nikoliv, má správní orgán povinnost rozhodnout *in favorem*

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

matrimonii, tj. ve prospěch manželství (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod 61, a ze dne 14. 12. 2020, č. j. 3 Azs 380/2019-53, bod 15 a zde citovanou judikaturu).

21. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců „*cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství (...).*“
22. Pokud jde o pojem účelově uzavřeného manželství, soud uvádí, že relevantní právní úprava obsažená v zákoně o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie, když zákon o pobytu cizinců provádí směrnici 2004/38/ES. Při posuzování účelovosti manželství je tedy třeba dbát toho, aby citované ustanovení § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců bylo vykládáno eurokonformně, přičemž je vhodné přihlížet i k právně nezávazným aktům orgánů Evropské unie (*soft law*) poskytujícím bližší interpretační rámec (srov. bod 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017-21, a tam citovanou judikaturu). V případě posuzování účelovosti sňatku se jedná především o rezoluci Rady ze dne 4. 12. 1997, 97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství (dále jen „*rezoluce Rady 97/C 382/01*“), sdělení Komise č. COM (2009) 313 final a sdělení Komise č. COM (2014) 604 final spolu s příručkou pro účelové sňatky, jež je jeho přílohou (uvedené dokumenty jsou dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/>).
23. Při hodnocení účelovosti manželství tak lze vycházet z indikativních kritérií, která jsou stanovena shora uvedenými prameny evropského *soft law*. Podstatnými indiciemi svědčícími o účelovosti jsou podle čl. 2 rezoluce Rady 97/C 382/01 zejména skutečnosti, že „*není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu své schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců.*“ Prokazování účelovosti proto musí být nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a následný život (srov. body 22 a 27 rozsudku NSS ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43).
24. Soud shledal, že žalovaný postupoval řádně v souladu s výše zmiňovanými předpisy práva Evropské unie a judikaturou Nejvyššího správního soudu. Na str. 2 napadeného rozhodnutí uvedl žalovaný výčet předpisů práva Evropské unie, ze kterých vycházel, a následně se zabýval jednotlivými indikativními kritérii pro posouzení účelovosti manželství. Žalovaný shledal, že „*nelze konstatovat, že by žadatelka bez problémů získala právo pobytu sama. Žadatelka nikdy legálně nepobývala v členském státě EU. Jedná se o jedno z pozitivních kritérií, která, pokud jsou naplněna, poukazují na to, že zneužití práv je nepravděpodobné. V úvodním pohovoru při podání žádosti žadatelka uvedla, že pomáhá svým rodičům prodávat ovoce přes sociální síť Facebook, aniž by pro tuto činnost disponovala nějakou registrací nebo oprávněním. Její měsíční příjem činní údajně 7-10 000 000,- VND (cca 6 700,- až 9 600,- CZK). V následném paralelním pohovoru rovněž uvedla, že pomáhá matce prodávat ovoce na trhu. Ve standardizovaném formuláři k podání žádosti v kolonce č. 21 (současné zaměstnání) neuvedla žádnou informaci.*“ Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně deklarovala určitý peněžní obnos cca 48 000 Kč, ale veškeré informace jsou v rovině tvrzení, neboť to nebyla schopna Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

jakkoli doložit. Žalovaný dále uvedl, že „žadatelka má dvě děti a je rozvedená s mužem vietnamské státní příslušnosti, se kterým má mít dle svého tvrzení dvouleté dítě. Druhé dítě, kterému bylo v době paralelního pohovoru šest měsíců, má žadatelka s jiným mužem, než s bývalým nebo současným manželem. Žadatelka tedy i z důvodu lepšího možného zabezpečení nezletilých dětí přinejmenším může být motivována uzavřít sňatek s občanem České republiky a opustit tak zemi původu, přičemž z jejího případného pobytu na území by následně mohla benefitovat celá její rodina.“

25. V napadeném rozhodnutí žalovaný taktéž konstatoval, že manželé dosud společnou domácnost nikdy nesdíleli. Manželé neuvedli žádnou skutečnost, která by fakticky bránila manželovi žalobkyně, alespoň nějakou dobu ve Vietnamu či v jiné třetí zemi s žalobkyní pobývat, resp. sdílet tak společnou domácnost. Manžel žalobkyně je nezaměstnaný, žije ve společné domácnosti se svými rodiči, a tedy trvalé závazky v České republice nemá. Mohl tak minimálně po nějaký časový úsek sdílet společnou domácnost s žalobkyní ve Vietnamu, odkud původně pochází jeho rodina, resp. jedná se o kulturní a sociální prostředí, o kterém nelze konstatovat, že by pro něho bylo cizí. Manžel žalobkyně uvedl, že společnou domácnost nesdíleli. Žalobkyně sice vypověděla, že společnou domácnost sdíleli hned po svatbě, při druhé návštěvě manžela. Vzhledem k tomu, že se svatební obřad uskutečnil 10. 7. 2024 a manžel žalobkyně odjel již dne 24. 7. 2024, tak celkem spolu manželé strávili méně než dva týdny. Jelikož žalobkyně uzavřela s manželem sňatek již při druhém osobním setkání, přičemž po svatbě se již nikdy nesetkali, tak dlouhodobé vedení společné domácnosti nemohlo být z povahy věci naplněno. Následně žalovaný upozornil, že manželé dosud neuzavřeli žádný právní či finanční závazek. Upozornil, že manželé se před uzavřením sňatku setkali poprvé v rámci seznámení v červenci 2023 a následně se měli zasnoubit v rámci videohovoru v listopadu 2023. K uzavření sňatku přistoupili ihned při druhém setkání v červenci 2024 a po svatbě se již nikdy nesetkali. Ani jeden z manželů si nepamatuje přesné datum prvního setkání ani počátku jejich vztahu, jehož datum má odpovídat datu jejich zasnub. Žalovaný konstatoval, že pár se neshodl ohledně důležitých osobních informací či o okolnostech jejich prvního setkání. V rámci úvodního i paralelního pohovoru žalobkyně uvedla, že se se svým manželem seznámila při jeho návštěvě známých, což byli její sousedé. Manžel žalobkyně však uvedl, že s otcem přijel na návštěvu svých známých, kterými měli být přímo rodiče žalobkyně. Manželé se rovněž neshodli ohledně místa bydliště žalobkyně. Ta vypověděla, že bydlí v třípatrovém rodinném domě s velkou zahradou, přičemž její manžel uvedl, že manželka žije v rodinném bílém jednopatrovém domě. Neshoda panuje i ohledně průběhu a uspořádání svatby. Podle manžela přijeli z jeho rodiny pouze otec a babička, která žije ve Vietnamu, avšak žalobkyně vypověděla, že byli přítomni otec, babička a mladší sestra jejího manžela. Podobně manžel žalobkyně uvedl, že na organizaci svatby se podíleli pouze rodiče manželky, svatební hostinu financovala rodina manželky a neví, kolik stála. Oproti tomu žalobkyně vypověděla, že na organizaci svatby se nikdo nepodílel a vše si zařizovali sami, hostinu platil manžel a stála 3 miliony Vietnamských dongů. Dle žalovaného takové rozpory nelze přehlížet, jelikož dokreslují celý kontext rozhodnutí a komplex přistupujících okolností ve svém logickém uceleném souhrnu ukazuje na závěr o účelovosti uzavřeného sňatku.
26. Žalovaný v napadeném rozhodnutí následně poukázal na skutečnost, že vyjádření manželů vzbuzuje pochybnosti o společných plánech do budoucna. Manžel žalobkyně uvedl, že si společnou budoucnost ještě úplně neplánuje, nedokáže si ji zatím představit a čeká, jak se spolu sblíží a jak se vztah bude vyvíjet. Žalobkyně k dotazu, zda bude žádat o pobytové oprávnění sdělila, že teď ne, až bude v České republice, tak si s manželem budou plánovat Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

budoucnost. Zatím se po žádné práci nepoohlížela a nemá v zájmu v České republice pracovat. Z výpovědí manželů rovněž shodně vyplynulo, že žalobkyně se na život v České republice nepřipravuje a česky se neučí. Ze strany soudu lze konstatovat, že soud prostudoval výpovědi žalobkyně a jejího manžela, které byly provedeny souběžně na Velvyslanectví České republiky v Hanoji a u Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, přičemž shledal, že žalovaný objektivně posoudil shody a rozpory ve výpovědích manželů, přičemž vycházel nejen z těchto výpovědí, nýbrž i ze shromážděných listinných důkazů. Žalovaný neměl žádné pochybnosti o tom, že se jedná o účelové manželství, proto se nemohla uplatnit žalobkyní zmiňovaná zásada v pochybnostech rozhodnout ve prospěch manželství.

27. Soud podotýká, že skutečnost, že manželé nevedli společnou domácnost, nebyla jediný důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně. Žalovaný zejména přihlédl k zásadním rozporům ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela a též zhodnotil socioekonomickou situaci obou manželů.
28. Velvyslanectví České republiky v Hanoji ve svém rozhodnutí rovněž shledalo, že pár se neshodl ohledně nejčastější snídaně toho druhého, kdy žalobkyně uvedla, že snídá polévku a manžel chléb s paštikou. Manžel žalobkyně však vypověděl, že manželka nejčastěji snídá kávu a vejce a on rohlík a kávu. Ke sportům žalobkyně sdělila, že manžel hraje fotbal a ona hraje volejbal a badminton. Manžel žalobkyně však sdělil, že sportuje málokdy. Rovněž na otázku, co mají společného žalobkyně odpověděla, že jejich společným bodem je sport. Její manžel uvedl, že oba mají rádi černou barvu.
29. Ze správního spisu soud rovněž zjistil, že v rámci paralelního pohovoru žalobkyně k dotazu sdělila, že v den registrace a v den oslavy měla na sobě bílou halenku a běžové kalhoty. Manžel na tentýž dotaz uvedl, že žalobkyně měl na sobě černé džíny a černou halenku s krátkým rukávem. Součástí správního spisu jsou však fotografie, na nichž má žalobkyně bílé svatební šaty.
30. Se závěrem žalovaného o účelovosti uzavření manželství se soud po prostudování zjištěných skutečností ztotožňuje. Žalobkyni se nepodařilo uvedený závěr zpochybnit tím, že uvedla, že rozpory neprokazují účelovost manželství. Soud podotýká, že nezpochybňuje, že se žalobkyně se svým manželem v řadě otázek shodla, což je pochopitelné, protože spolu udržovali určitý kontakt přes internet (Viber), nicméně množství rozporů ve výpovědích manželů je značné a týkají se zásadních skutečností, zvláště např. o okolnostech jejich seznámení a vedení společné domácnosti. Soud tak jen dodává, že s ohledem na zjištěné skutečnosti je zřejmé, že manželé neplánují společný rodinný život, přičemž uzavření manželství bylo pouze nástrojem k získání práva volného pohybu a pobytu žalobkyně v zemích Evropské unie. Jedná se tedy o obcházení zákona o pobytu cizinců tím, že žalobkyně účelově uzavřela manželství s cílem získat vízum k pobytu na území.
31. Soud dále konstatuje, že výpovědi jak žalobkyně, tak jejího manžela, správní orgány hodnotily na základě celého řetězce událostí a zcela adekvátně vyhodnotily takový svazek jako účelově uzavřený. Napadená rozhodnutí ob stojí i ve vztahu k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2015, č. j. 4 Azs 228/2015 – 40, z něhož vyplývá, že při posuzování účelovosti manželství je nutné prokázat kumulativně jak úmysl obcházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění, tak i úmysl vést společný manželský život, popř. dále rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2013, č. j. 11 A 197/2010 – 41, kdy k prokázání obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu stačí dostatek informací nashromážděných správními orgány, ze kterých jednoznačně vyplývá,

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

že manželství bylo uzavřeno účelově. K poukazu žalobkyně, že nebyla prokázána účelovost jí uváděných tvrzení, soud odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2020, č. j. 44 A 65/2019-19, dle kterého „účelovost není možné již z povahy věci prokázat, i kdyby nějaké dokazování probíhalo. Účelovost tvrzení v konkrétním případě může toliko vyplývat z určitého souhrnu skutkových okolností, které při použití pravidel logiky a pravděpodobnosti nasvědčují tomu, že se věci patrně mají jinak, než jak se navenek jeví.“

32. K žalobní námitce, že ze směrnice 2004/38/ES plyne povinnost členských států poskytnout rodinným příslušníkům občanů EU všechny prostředky, aby jim usnadnily získání nezbytných víz, soud uvádí, že směrnice v článku 5 odstavec 2 skutečně klade důraz na to, aby byl praktikován vstřícný přístup vůči rodinným příslušníkům občanů EU, což však nelze vykládat tak, že by taková vstřícnost měla být uplatňována i v případě zjištěného obcházení zákona o pobytu cizinců. Ostatně směrnice 2004/38/ES v článku 35 stanoví, že „členské státy mohou přijmout potřebná opatření k odeprání, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, například účelových sňatků.“ Je tudíž zřejmé, že samotná směrnice počítá s tím, že v případě účelových sňatků nemusí být vízum žadateli uděleno.
33. K žalobní námitce, že správní orgány se nezabývaly přiměřeností svých rozhodnutí ve vztahu k zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejího manžela, soud uvádí, že existence rodinného života mezi manželi je pojmově spjata s existencí řádného a skutečně existujícího, nikoliv pouze formálně uzavřeného (účelového) manželského svazku. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014-32 konstatoval, že „neshledal důvodnou ani námitku porušení čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy, neboť ve správním řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel se svou manželkou svůj soukromý a rodinný život doopravdy uskutečňoval. Již sama existence účelového manželství totiž realizaci tohoto práva mezi manželi pojmově vylučuje.“ Soud v poměrech posuzované věci konstatuje, že ve správním řízení bylo prokázáno, že manželství mezi žalobkyní a jejím manželem bylo uzavřeno účelově, přičemž soukromý a rodinný život ve vztahu mezi manželi prakticky nebyl uskutečňován. Nemohla tudíž vzniknout žalobkyni ani jejímu manželovi újma na soukromém a rodinném životě. Velvyslanectví České republiky v Hanoi a žalovaný se za popsané situace při zjištěném účelovém manželství nemuseli explicitně zabývat přiměřeností svého rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobkyně a jejího manžela, jelikož přiměřenost rozhodnutí o neudělení víza byla s ohledem na zjištěné skutečnosti zjevná.
34. Žalobu vyhodnotil soud v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 8. října 2025

Mgr. Lenka Havlíčková v.r.
samosoudkyně